

پژوهش‌های جغرافیایی سیاسی،
مقاله‌های علمی
فرهنگی انقلاب اسلامی
ایران

«مساجد سنگرهای انقلاب»

در شماره‌های پیشین (از شماره ۲۱ تا ۲۵) فهرست شماری از مساجد، حسینیه‌ها و هیأت‌های مذهبی تهران و چند شهرستان دیگر که از سال ۱۳۴۳ به این سو، در شهربانی دارای پرونده سیاسی شده بودند در دسترس اهل نظر و پژوهشگران تاریخ قرار گرفت. اکنون یاد آوران در نظر دارند پرونده آن دسته از مساجد و حسینیه‌هایی را که در اختیار بنیاد تاریخ انقلاب اسلامی ایران می‌باشد همراه با تمام مدارک و محتویات آن به ترتیب حروف الفبا از نظر خوانندگان و محققان بگذرانند.

در لابلای پرونده‌ها خلاصه‌ای از فعالیت‌های اشخاص برجسته، نکات مهم سیاسی در گفتار سخنوران، میزان فعالیت مسجد و کنترل رژیم بر آن دیده می‌شود. مطالب و محتویات پرونده‌ها، نشان می‌دهد که رژیم پهلوی نسبت به گسترش فعالیت مراکز و کانون‌های پرشور مذهبی، حساس و نگران بوده است چرا که این اماکن، پایگاه ثابت نهضت اسلامی بوده‌اند و در واقع انقلاب اسلامی از مساجد، حسینیه‌ها، دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه آغاز گردیده است. در شماره‌های گذشته به اطلاع خوانندگان رسید که از

آینده‌ای نه چندان دور، در تحقیقی ویژه، سهم فرهنگی مؤثر و تعیین‌کننده شماری از این اماکن را در پیش روی نسل انقلاب اسلامی خواهیم گذارد قبل از پرداختن به محتوای پرونده مسجد ارک، لازم است یک مسأله بسیار مهم مورد توجه خوانندگان و تحلیلگران مسائل تاریخی قرارگیرد.

و آن این که در میان بعضی از پرونده‌ها نام افراد و اشخاص به عنوان سخنران و گوینده دیده می‌شود که در گذشته، انقلابی و مخالف اعمال سیاستهای رژیم سابق بوده و مطالب بسیار تند و انقلابی در جهت محکومیت سیاستهای ضد مردمی آن رژیم ایراد کردند ولی بعد از انقلاب برخی از آنها نتوانسته‌اند...

به هر حال پیشینه و سوابق آنها در پرونده یافت می‌شود. انتشار مدارکی که سوابق و پیشینه آن دسته از اشخاص را در قبل از انقلاب خوب و نیکو می‌نمایند دلیل بر مقبولیت و تأیید وضع فعلی آنها از سوی یاد نیست. «یاد» در نظر دارد تاریخ را آن گونه که بوده به نسل انقلاب و پژوهشگران تاریخ بشناساند. به همین جهت محتویات پرونده بدون هیچگونه تغییری عیناً از نظر خوانندگان خواهد گذشت.

بیشتر مساجد تهران که دارای شهرت هستند دارای پرونده سیاسی نیز هستند. زیرا یکی از عوامل اشتها و معروفیت، حضور و رفت و آمد نیروهای انقلابی در آن مسجد بوده است.

مسجد ارک بر حسب فهرست الفبایی از جمله مساجد معروف و مشهور تهران است. مسجد مزبور در منطقه بازار تهران واقع بوده و همواره محل تجمع و گرد همایی نیروهای متدین و انقلابی بوده است. براساس بعضی از گزارشها طرفداران امام و انقلاب این مسجد را پایگاه خود قرار دادند تا حدی که رژیم شاه از تعطیلی آن هم احساس وحشت می‌نمود. مسجد ارک و کسانی که در آنجا رفت و آمد می‌کردند خاطرات فراوانی را در سینه دارند که شاید تاکنون هم از آن سخنی بمیان نیامده باشد. اکنون براساس مدارک و منابع موجود بخشی از آن خاطرات جاودانه و به یادماندنی، بطور فشرده بازگو می‌شود.

مسجد ارک در تاریخ ۱۳۴۴/۷/۲۶ دارای پرونده سیاسی شده است. علل و عوامل متعددی در تشکیل پرونده سیاسی برای مسجد مزبور نقش داشته است. این گفتار کوتاه به چند مورد از آن که در متن مدارک پرونده نیز آمده است، به طور گذرا اشاره می‌نماید.

نخست این که مسجد ارک به صورت پایگاه و مرکزی برای برگزاری مجالس ختم از سوی نیروهای متدین و انقلابی تبدیل شده بود. در بخشی از گزارش نیروهای امنیتی رژیم سابق آمده است: مسجد ارک در یکی دو سال اخیر مرکز برگزاری ختمهای افراد مخالف امنیت مملکت گردیده که در چند مورد منجر به زد و خورد و دادن شعارهای مضر از طرف شرکت کنندگان در مراسم ختم شده، که با دخالت مأموران، مرتکبین دستگیر شدند. برای مخالفان اینطور تفهیم شده است، که بهترین مرکز خود نمایی و نشان دادن میزان طرفداران خود، همانا در مواقع فوت یکی از بزرگان آنها و برگزاری مراسم ختم در مسجد ارک است. علاوه بر این مسجد مزبور نزدیک بازار بوده و وسعتی مناسب دارد که ظرفیت و گنجایش بیش از ۵۰۰۰ نفر را دارا و برای این امر مناسب است.

دوم اینکه مسجد ارک محل تجمع نیروهای انقلابی شامل بازاریان، دانشجویان و نیروهای ملی بوده است. در این زمینه در گزارش اطلاعات شهربانی آمده است: در بین گروههای مخالف تشکیلات مملکتی و قانونی بازاریان و جبهه ملی طرفدار امام خمینی (ره) دانشجویان و توده‌ایها شرکت داشتند.

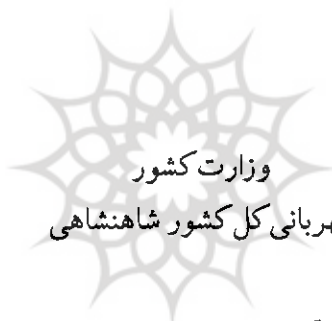
سوم اینکه مسجد ارک محل توزیع و پخش اعلامیه، نوار، کتاب و همچنین مرکز مخابره اخبار انقلابیون به یکدیگر بوده است. در یکی از نامه‌های پرونده مسجد ارک آمده است یکصد ساک دستی که محتوای آن کتاب، مدارک و اعلامیه بوده از تظاهرکنندگان مسجد ارک به دست آمده است. نکات و مطالب دیگری در مورد مسجد ارک وجود دارد که خوانندگان می‌توانند با مراجعه به محتویات پرونده به آن دست یابند. شواهد و مدارک موجود حاکی است، مجالس یادبود متعددی به مناسبت‌های گوناگون در این مکان برگزار گردید که مهمترین آنها اول این که به مناسبت درگذشت آیه الله العظمی میلانی مجلس ختمی در مسجد مزبور منعقد گردید.

که با استقبال پرشور مردم همراه بود. سخنران این مجلس شیخ عباسعلی اسلامی بود. از این هنگام به بعد افزایش حجم کنترل مسجد فوق مورد تجدید نظر جدی قرار گرفت. دوم اینکه مجلس ختمی به مناسبت درگذشت دکتر علی شریعتی در مسجد یاد شده منعقد گردید که در پایان بین مردم و مأموران درگیری به عمل آمده است. بنا به گفته پلیس در این درگیری جمعی از انقلابیون بازداشت شدند. سومین و مهمترین مجلس یاد بود، مجلس ختمی بود که به مناسبت شهادت سید مصطفی خمینی در این

مسجد برگزار شده است. در پرونده مسجد ارک گزارشی در این زمینه دیده می شود که برای مثال برگزاری ختم پسر آیت الله خمینی و ختم دکتر شریعتی منجر به زد و خورد گردید که با مداخله مأمورین عده ای از آنان دستگیر شدند.

در خاتمه باید گفت، منابع دیگر نشان می دهند سخنرانان این مسجد بیشتر از آن تعدادی است که در این پرونده آمده است.

سخن نهایی اینکه شرح مدارک پرونده را می توانید همراه با جزئیات آن که عیناً انتشار می یابد از نظر بگذرانید مدارک مزبور بر اساس تاریخ و قوع تنظیم شده است. سید محمد حسین دریاباری

وزارت کشور

شهربانی کل کشور شاهنشاهی

شماره ۳/۱۶۴۶۵

تاریخ ۳۶/۴/۱

از: پلیس تهران

به: تیمسار ریاست اداره اطلاعات

موضوع: تظاهرات مسجد ارک

پیرو شماره ۳/۱۶۳۱۳-۴/۱-۲۵۳۶ بدینوسیله یکعدد ساک دستی محتوی ۱۰

جلد کتاب و مدارک و اعلامیه مندرج در صورت مجلس پیوست که از تظاهر کنندگان مسجد مذکور بدست آمده جهت استحضار و هرگونه اقدام مقتضی بپیوست ایفاد میگردد.ش

رئیس پلیس تهران. سرتیپ مولوی

از طرف: سرهنگ خسرو نصیری (سند شماره یک)

وزارت کشور

شهربانی کشور شاهنشاهی

شماره: ۳/۲۰۸۵۰

تاریخ: ۲۵۳۶/۴/۲۲

از: پلیس تهران

به: تیمسار ریاست اداره اطلاعات

موضوع: تطاهرات در مسجد ارک

عطف به شماره ۲-۶۴-۴۵۴-۱۸/۴/۳۶ مراتب در نظر گرفته شده و بکلانتری بخش

بازار نیز ابلاغ گردیده است/ف

ر- پ- ت- سرتیپ مولوی

از طرف: سرهنگ خسرو نصیری (سند شماره دو)

وزارت کشور

شهربانی کشور

شماره: ۱/۱۳-۷-۲-۹۰۲

تاریخ: ۳۹/۱۱/۸

از: کلانتری ۱۲

به: تیمسار ریاست پلیس تهران

موضوع: مسجد ارک

مقام عالی را آگاه میسازد: مسجد ارک در یکی دو سال اخیر مرکز برگزاری ختم های افراد مخالف امنیت مملکت گردیده و در چند مورد منجر به زد و خورد و دادن شعارهای مضره از طرف شرکت کنندگان در مراسم ختم گردید، که با دخالت مأمورین مرتکبین دستگیر شده‌اند و در بین گروه‌های مخالف تشکیلات مملکتی و غیر قانونی مانند، توده‌ایها، جبهه ملی طرفداران خمینی، بازاریان متعصب و دانشجویان منحرف این طور تفهیم شده که بهترین مرکز برای خودنمایی و نشان دادن میزان طرفداران خود و قدرت نمایی همانا در مواقع فوت یکی از سرکردگان آنها و برگزاری مراسم ختم در

مسجد ارک است که دارای موقعیت بسیار حساسی میباشد و از نظر خود مسجد وسعتی مناسب برای گنجایش بیش از ۵ هزار نفر را دارد و نزدیک به بازار و مرکز شهر نیز هست برای مثال برگزاری ختم پسر خمینی ختم شیخ معادیخواه که تبدیل به ختم دکتر شریعتی و زد و خورد گردید. ختم دانشجویی که از کوه سقوط کرده بود و دانشجویان شرکت کرده تظاهر نموده منجر به درگیری و دستگیری عده‌ای گردید و نیز ختم محمد همایون در روز ۳۶/۱۱/۵ که حدود سه هزار نفر از افراد جبهه ملی بازاریان و دانشجویان مخالف و معممین ممنوع المنبر و طرفدار خمینی شرکت کرده بودند که با مراقبتهای لازم از هرگونه تظاهراتی آن هم در شب ششم بهمن جلوگیری به عمل آمد و به طور خلاصه مسجد ارک در ظاهر محل برگزاری ختم ولی در باطن پایگاه برای جلوه دادن قدرت مخالفین و ایجاد همبستگی بیشترین این گروهها شده و شاید در تهران محل مناسب تری با این وسعت و موقعیت که از نظر سیاسی بسیار حساس باشد وجود نداشته باشد و علاوه بر این مسجد ارک در جوار کاخ گلستان قرار دارد که در روز ۳۶/۱۱/۵ ساعت ۱۷ که مراسم ختم برقرار و احتمال هرگونه تظاهراتی و بی‌نظمی و دادن شعار میرفت مراسم جشنی با حضور جناب نخست وزیر هیأت وزیران، تیمسار ریاست شهربانی و مقامات مملکتی به مناسبت شب ۶ بهمن برقرار بود که در صورت درگیری وضع بسیار زنده‌ای داشت علیهذا با توجه به عرایض فوق پیشنهاد مینماید که در صورت تصویب برگزاری مراسم ختم در مسجد ارک ممنوع باشد تا این پایگاه مخالفین دولت و مملکت و جلوه‌گاه عده‌ای ماجراجو نباشد توضیح اینکه مراسم نماز جماعت و روضه خوانی به طور عادی در مسجد انجام می‌شود فقط ممنوعیت برگزاری ختم مورد استدعاست موکول بنظر عالی است.

کلاتر بخش بازار، سرهنگ نبی پور

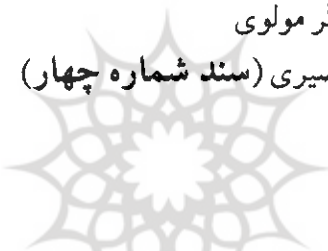
رونوشت برابر اصل است. (سند شماره سه)

وزارت کشور
شهربانی کشور شاهنشاهی

از: پلیس تهران (اطلاعات) شماره: ۳/۵۳۴۹۴
به: اداره اطلاعات
موضوع: مسجد ارک

بدینوسیله رونوشت گزارش شماره ۳۶/۱۱/۸۲۱/۱۳-۷-۲-۹۰۲ کلانتری بازار در مورد وضعیت مسجد مزبور پیوست ایفاد می‌گردد خواهشمند است دستور فرمائید با توجه به مفاد گزارش در اینمورد بررسیهای لازم معمول و از نتیجه، پلیس تهران را آگاه سازند.

رئیس پلیس تهران، سرلشگر مولوی
از طرف سرهنگ خسرو نصیری (سند شماره چهار)

وزارت کشور

شهربانی کشور شاهنشاهی

موضوع: مسجد ارک
مقام عالی را آگاه می‌سازم:
گزارش

از لحاظ عناصر افراطی هر مکانی مانند مسجد، مدرسه یا اماکن مشابه آن که قابلیت پذیرائی اجتماعی را داشته باشد می‌تواند به صورت پایگاه مورد استفاده قرارگیرد و چنانچه تضيیقاتی برای مسجد مزبور به وجود آید مسجد دیگری را برای این کار انتخاب خواهند نمود.

بنظر اداره اطلاعات پیشنهاد کلانتری خود موجب پیدایش دستاویزی برای این قبیل عناصر خواهد بود که در وضعیت فعلی انجام آن به مصلحت نمیباشد.
رئیس اداره اطلاعات، سرتیپ محمد سجادی (سند شماره پنج)

اظهارات آقای حجازی در روز ۴۲/۳/۱۳

ساعت ۱۹۰۰ در مسجد ارک

ظلم پایدار نمی ماند و در باره عقیده و ثبات و نظر دانشمندان و در مورد این که زمامدار نباید دورو باشد مثل یزید که ظاهراً خوب بود و در پشت سرکارها می کرد علناً زن مردم را مبرد و دوکاخ برای خود ترتیب داده بود در زمان دولت سابق بنده نمیتوانستم حرفی بالای مبنی بر باره مشروطیت و مجلس صحبت کنم به بنده گفتند آقا شمارا به این کارها چه مربوط است شما بروید و عظم خود را بکنید گذشت آن ایام، ما دیگر گوش به این حرفها نمیدهیم و از چوب و زندان و فحش باکی نداریم یادم هست یک روز به همین آقای خمینی مراجعه کرده و کتابی را نوشته بودم به ایشان نشان دادم که چاپ نمایم ولی ایشان فرمودند برو پسر جان در سات را بخوان که رفوزه نشوی ایشان حق داشتند چون مسئولیت نمیدانست چیست تمام مسؤولیتها به دست آقای بروجردی بوده است حالیه که ایشان مرجع تقلید تمام مسلمانان شده اند تازه متوجه گشته اند که بنده حق داشته ام بله باید دفاع از دین نموده و ما و تمام علما و روحانیون برای دفاع از دین قیام خواهیم کرد و هرگز اسرائیل را به مملکت خود راه نخواهیم داد مملکت، مملکت مشروطه و آزادی است نه دیکتاتوری زمامدار باید دورو نباشد آقایان واقعا مسخره نیست تا دیروز ریخته اند مدرسه فیضیه قم را خراب کرده و کشته اند حالیه در رادیو (ای برادر کبر من) را روی نوار ضبط کرده اند و مرتب می گذارند اینها را چه کسانی اجرا کرده است اینها همان کسانی هستند که در روزهای جمعه برنامه عمواوقلی را انجام میدهند اینها خیال میکنند ما الاغ هستیم و نمیفهمیم در صورتیکه خودشان نمیفهمند ما از فردا شب تمام کارهایی که پشت پرده است از میان بر خواهیم داشت و خاکهای آنها را با دست پاک خواهیم کرد.

سپس آقای حجازی منبر رفتند و نخست درباره مکتب امام حسین علیه السلام صحبت و سپس در باره کارشناسان اسرائیلی اظهار نمود کارشناسان و جاسوسان اسرائیلی را در این مملکت مصدر کار نموده اند و اظهار داشت ما تا آنجا که جان در بدن داریم با اینها مبارزه میکنیم و نمیگذاریم که بریک کشور مسلمان مسلط شوند ما از تهدید و ارعاب و از این که تلفنی به ما می گویند مگر شما زن و بچه هایتان را دوست ندارید

نمیترسیم ما جان خود را در این راه یعنی در راه دین و قرآن در کف دستمان گذاشته‌ایم. از این تهدیدها هیچ باکی نداریم درباره مدرسه فیضیه اظهار نمود که پلیس مخرب و نیروی کماندو به این مکان مقدس ریختند و چند گلیم و حصیر پوسیده طلبه را آتش زدند و با چوپ و چماق به جان آنها افتادند ولی همین جنایتکاران باید بدانند که این عمل جنایتکارانه تا ۲۰۰ سال دیگر هم فراموش نشود موضوع دیگر این که میگویند در آمد اوقاف خرج طلبه و علماء میشود ولی باید بگویم که در آمد اداره اوقاف خرج رقصها در کاباره‌های فرانسه میشود و طلبه و عالم به این پول هم احتیاج ندارد و با همان گلیم و حصیر زندگی خود را تأمین مینماید مبلغ زیادی از بودجه خرج قوای انتظامی و پلیس و لشگری میشود و به طوری که اطلاع دارید چندی قبل وزیر دادگستری برای وام گرفتن به یکی از کشورهای خارج رفته در جواب گفته بودند دولت ایران برای پس دادن وام هیچ گونه تضمین ندارد و ایشان را دست خالی روانه مملکت ایران نمودند رئیس دولت و همکاران او که شب مست میخوابند صبح که بلند میشوند هنوز اثر الکل از مغز آنها بیرون نرفته فوراً تصویبنامه میگذرانند مگر مملکت قانون اساسی ندارد که حکومت ۴ نفری تشکیل داده‌اید و هر کاری که میخواهید میکنید و هر تصویبنامه‌ای که بمیلتان مییابد تصویب میکنید مگر این کارها حساب و کتاب ندارد این مشروطیت و آزادی به این سادگی بدست نیامده باریختن خون امثال بهبهانیها و علمای روحانی به دست آمده درخاتمه از آقایان آیت اله خمینی - میلانی - حکیم - شریعتمداری - خوئی - بهبهانی تمجید نمود و تذکر داد همانطوری که میدانید عده‌ای دانشمند موفق شده‌اند که صدای حضرت داود و حضرت علی را در آسمانها به روی نوار بیاورند و من هم روی این منبر میگویم که روزی هم صدای این حق‌گوییها به روی صفحه نوار بیاید تا این که بدانند ماجز حقیقت چیز دیگری نمیگویم و تا آخرین نفس در راه قرآن دین میکوشیم ساعت ۱۱/۲۰ موعظه ایشان ختم گردیده.

ضمناً ساعت ۱۰۳۰ تیمسار سرلشکر باز نشسته ضرغام به اتفاق برادر خود و یک نفر دیگر در مجلس مزبور شرکت نموده است. (سند شماره شش)

اطلاعات

شماره ۳/ ۲۶۵۵۶

قسمت اطلاعات پلیس

تاریخ وقوع ۴۶/۹/۷

ساعت ۱۳/۱۵ - روز ۴۶/۹/۱۵ - سید عبدالرضا حجازی در مسجد ارک در حضور ۲۰۰۰ نفر منبر رفته ضمن وعظ اظهار داشت دستور آیت الله بروجردی را در دهات دورافتاده اجرا میکنند. بدون اینکه مأموری بالای سر آنها باشد اجرای هر قانون باید مطابق خواست اجتماع باشد. اگر ما هم مطابق آمریکا و انگلیس خون ملال ضعیف را خورده و هم چیز آنها را برده بودیم پیشرفت خوبی میکردیم. حالیه آمریکا چهار اسبه کشورهای ضعیف حمله میکند ولی در خود جامعه آمریکایی فجایعی میافتد که پلیس آمریکا با تمام قدرتش قادر به کشف و جلوگیری از وقوع آن نیست. و اضافه نمود ما در کشوری زندگی میکنیم که قانونش با دین ما هم آهنگ است و نمیتوان قانون این مملکت را با قانون یهود تطبیق کرد. میگویند ما از حیوانات حمایت میکنیم. به خدا دروغ میگویند. زیرا در ویتنام و کنگو و الجزایر مردم بی پناه را گلوله باران میکنند. و سینه جوانان را میدرنند این زنان و دختران ما که مینی ژوپ میپوشند از اروپاییها تقلید میکنند. زیرا اگر زنان اروپا چادر بپوشند زنان ما هم چادر میپوشند. رئیس جمهوری آمریکا به طوری که روزنامهها نوشته بودند در مرگ گریه اش چندین شبانه روز عزادار بوده و گریه کرده است ولی دل رئیس جمهور برای جوانان کشورهایی که زیر گلوله میمیرند نمیسوزد. این هروئینها که به درد بی درمان گرفتار میشوند چاره‌ای ندارند و نمیدانند به چه کسی بگویند. چه زمامداری باید از این بدبختها جلوگیری کند. علت این که جلوگیری نمیکند چیست. مجلس ساعت ۱۴۱۵ خاتمه یافت.

گیرنده: تیمسار ریاست محترم اداره اطلاعات شهربانی کل کشور.

(سند شماره هفت)

اطلاعات

شماره ۳/۲۶۹۸۸

قسمت اطلاعات پلیس

تاریخ وقوع ۴۶/۹/۲۰

ساعت ۱۳۳۰ روز ۴۶/۹/۱۹ سید عبدالرضا حجازی در مسجد ارک در حضور ۲۰۰۰ نفر منبر رفته ضمن وعظ اظهار داشت. یهود و نصارا در لباسهای گوناگون با اسلام جنگ کردند. از جنگ خیبر تاکنون این جنگ ادامه داشته است. جنگها بر دو قسم است. جنگ مسلح که قتل و غارت و کشورگشایی داشته است جنگهای فکری و تبلیغاتی که مسیحیت میخواست به وسیله آن بیت المقدس را از مسلمانان بگیرد. و اضافه نمود در تهران تعداد کتابفروش کمتر از عرق فروش میباشد. طبق آمار که وزارت کشور اعلام نموده ۶۸۱ کافه رستوران و ۱۳۴ مشروب فروشی و ۸۰ کاباره در تهران موجود است. در صورتی که تعداد کتابفروشاها ۸۰ باب میباشد. در هر کافه و کاباره که بخواهید قدم بگذارید باید پول داشته باشید. ولی وقتی به کتابخانهها رفتید باید کارت ورودی ارائه دهید در هر جامعه‌ای که آزادی در میگساری وجود داشته باشد عقل اجتماع آن جامعه را الکل از بین میبرد در کشورها باید کتابفروشی را زیاد کنند. نه عرق فروشی و اماکن فساد که باعث انحراف جوانان میگردند. مجلس ساعت ۱۴۳۰ خاتمه یافت.

گیرنده: تیمسار ریاست محترم اداره اطلاعات شهربانی کل کشور.

(سند شماره هشت)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

اطلاعیه

شماره ۳/۱۳۲۹۴

قسمت اطلاعات پلیس تهران

تاریخ وقوع ۴۷/۳/۲۲

ساعت ۱۶ روز ۴۷/۳/۲۱ مجلس ختمی از طرف خاندان تبرکی با شرکت ۱۰۰۰ نفر در مسجد ارک منعقد گردیده بود. حاج شیخ عباسعلی اسلامی منبر رفته، ضمن وعظ اظهار داشت: شنیده‌ام در آمریکا دانشگاهی تأسیس شده که از تمام ادیان مختلف در آن به تدریس مشغولند ولی از دین اسلام به هیچ وجه دانشجویی در آن نیست. آقایان چرا دختران و زنان خود را تنه‌ابه خارج میفرستید آیا مطمئن هستید که آنها سالم برمیگردند. مجلس ساعت ۱۸/۳۰ خاتمه یافت.

گیرنده: تیمسار ریاست محترم اداره اطلاعات شهربانی کل کشور. (سند شماره نه)

اطلاعیه

شماره ۳/۱۶۵۷۲

قسمت اطلاعات پلیس تهران تاریخ وقوع ۲۷/۴/۱۰

ساعت ۱۷ روز ۹/۴/۴۷ مجلس ختم آیت الله محلاتی در مسجد ارک منعقد پس از تلاوت کلام الله مجید شیخ عباسعلی اسلامی در حضور پانصد نفر مستمع بیان نمود امروز همه به فکر کمال و تکمیل علم افتاده‌اند علم را در کشور ما طبق برنامه اروپایی می‌آموزند برای اینکه در هیچکدام از دبستانها و دبیرستانها و دانشکده‌ها درس دینی تدریس نمیشود در این جا مسؤول را بایستی زمامداران مملکت قلمداد نمود کمال و انسانیت در بین روحانیون است مجلس ساعت ۱۹ پایان پذیرفت.

گیرنده: تیمسار ریاست محترم اداره اطلاعات شهربانی کل کشور (سند شماره ده)

اطلاعیه

شماره ۳/۱۷۸۸۲

قسمت اطلاعات پلیس تهران تاریخ وقوع ۴۷/۴/۱۸

ساعت ۱۷ روز ۱۷/۴/۴۷ مجلس ختمی از طرف خاندان سایی کرمانی باشرکت ۶۰۰ نفر از طبقات مختلف در مسجد ارک منعقد پس از قرائت قرآن آقای شیخ علی اصغر مروارید به منبر رفت و در باره تفکر یعنی فکر کردن صحبت کرد و گفت هر جامعه با یک فردی می‌خواهد پیشرفت کند اول باید فکر صحیح داشته باشد و اضافه نمود هر جامعه که ایمان به خداوند داشته باشد در زندگی شکست نخواهد خورد دختران جامعه مسلمان که دارد و با مشعلهای آتش پاکوبی میکنند و سوگند به آتش می‌خورند این عمل صحیح نیست فکر باید صحیح باشد تا عمل نیک انجام شود و در خاتمه گفت همه مردم خواهند مرد و تا زمانی که زنده هست باید عمل نیک انجام دهد جلسه ساعت ۱۹ خاتمه پذیرفت.

گیرنده: تیمسار ریاست محترم اداره اطلاعات شهربانی کل کشور

(سند شماره یازده)

وزارت کشور
شهربانی کل کشور
صورت مجلس

در اجرای امریه شماره ۲۰۵۰۸/۳-۲/۴۷/۵ ریاست محترم پلیس تهران در روز ۴۷/۵/۵ جلسه‌ای با حضور آقایان آیت‌الله یاسری و آیت‌الله مستجابی و آقایان شیخ الاسلامی و شیخان تشکیل و مقرر گردید آقای یاسری طبق معمول در شبستان بزرگ اصلی (جنوبی) و آقای مستجابی در شبستان کوچک قسمت شمالی طبق تقسیم سازمان اوقاف نماز بگذارند ضمناً آقایان مذکور متعهد گردیدند که هیچ یک مزاحمت دیگری را فراهم نکرده و نحوه رفتارشان موجبات عدم رضایت دیگری را فراهم نسازد ضمناً آقایان شیخ الاسلامی و شیخان متعهد گردیدند که از مداخله در امور مربوطه بنمازگزاران مذکور که امکان ایجاد ناراحتی برای هر یک از طرفین خواهد بود خودداری نمایند. (سند شماره دوازده)

وزارت کشور
شهربانی کل کشور

نمونه ۱-

در جواب مراسله حروف و اعداد ممیزه

که متمم شماره است باشماره ذکر شود

شماره ۳/۲۲۰۷۴

تاریخ ۴۷/۵/۱۵

از: پلیس تهران

به: تیمسار ریاست اداره اطلاعات

در باره: اختلاف در مسجد ارک

عطف بشماره ۲-۶۴-۳-۶۵۴-۴۷/۵ به استناد گزارش کلاتری بازار

آقایان پیشنمازان مسجد مذکور ملزم شده‌اند که طبق تصمیم اداره اوقاف رفتار نموده و هیچ گونه ناراحتی برای یکدیگر ایجاد نمایند علی هذا یک برگ عین صورت مجلس تنظیم در این مورد نیز جهت مزید استحضار به پیوست ایفاد میگردد.

رئیس پلیس تهران: سرتیپ مهدی رحیمی

از طرف: سرهنگ ۲ فاطمی (سند شماره سیزده)

۱- به ریاست شهربانی کل کشور (اداره اطلاعات)

۲- از ساواک

۳- شماره ۳۱۶/۶۷۰۲۴

۴- تاریخ ۴۷/۶/۳۰

موضوع: اظهارات شیخ مروارید در مجلس ختم حسین توسلی در پیرو
 ۴۷/۶/۱۸-۳۱۶/۵۰۷۷۶ مسجد ارک

روز ۴۷/۶/۲۴ از ساعت ۱۶۰۰ الی ۱۸۰۰ مجلس ختمی از طرف مهندس مهدی بازرگان. سید محمود طالقانی و دانشجویان دانشکده اقتصاد در مسجد ارک تشکیل گردید. در این جلسه عده زیادی شرکت داشتند در حدود ساعت ۱۷۰۰ واعظی بنام مروارید بصحبت پرداخت. نامبرده ضمن اظهار مطالبی در مورد زلزله اظهار داشت در این دو سه سال اخیر در افکار جوانان زلزله‌ای بوجود آورده‌اند وضع نوامیس مردم دستخوش این زلزله شده و مینی ژوپ و اینهمه فساد نتیجه همین زلزله است. ناطق سپس اضافه کرد باید دید کمک‌هاییکه جهت آسب دیدگان خراسان میشود جیب چه کسانی را پر خواهد کرد. وی سپس گفت افکار بازاریان پشتیبان دانشجو است و از بازاریان درخواست نمود کمک‌های خود را از طریق دانشجویان باسب دیدگان زلزله برسانند نه از طریق دیگری که حیف و میل شود. بعد از نامبرده در خاتمه مجلس یحیی مهاجر دانشجوی دانشکده اقتصاد بصحبت پرداخت و ضمن اظهارات خود گفت از طرف دانشجویان دانشگاه تهران از شخصیت‌های ملی که در این مجلس شرکت نموده‌اند تشکر میکنم.

جلسه در حدود ساعت ۱۸۰۰ خاتمه یافت.

ملاحظات: جهت استحضار و هرگونه اقدام مقتضی

(سند شماره چهارده)